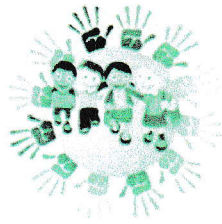

Міністерство освіти і науки України
ВП «Лисичанський педагогічний коледж
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного навчального закладу

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

14 грудня 2016 року
м. Лисичанськ

Міністерство освіти і науки України
ВП «Лисичанський педагогічний коледж
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

***Система надання освіти дітям з
особливими потребами в умовах
сучасного навчального закладу***

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

14 грудня 2016 року
м. Лисичанськ

УДК 376.3 / 376.4
ББК 74.589.51. я 43

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Мінєнко Г.М. – директор ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Ігнатюша А.Л. – завідувач навчально-виробничої практики ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Крошка С.А. – голова циклової комісії фізичного виховання, викладач дисциплін фізкультурного циклу ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Сергєєва І.Ю. – методист ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного навчального закладу : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м.Лисичанськ 14 грудня 2016 р.). – Лисичанськ : ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка» – Лисичанськ : ФОП Пронькіна К.В. – 2016. – 198 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, що відбулася 14 грудня 2016 р. у ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». Матеріали збірника обґрунтовують актуальність інклюзивної освіти в Україні; висвітлюють актуальні питання теорії та практики, проблеми навчання і виховання, розвитку і формування особистості дитини з особливими потребами; знайомлять з формами, методами, прийомами роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах сім'ї, дошкільного навчального закладу, середнього загальноосвітнього закладу та спеціалізованого навчального закладу.

Матеріали науково-практичної конференції адресовано фахівцям з фізичного виховання, вчителям та асистентам початкових класів, вихователям дошкільних навчальних закладів, практичним психологам, викладачам та студентам вищих навчальних закладів, всім, хто працює з дітьми з особливими освітніми потребами.

УДК 376.3 / 376.4
ББК 74.589.51. я 43

*Рекомендовано до друку навчально-методичною радою
ВП «Лисичанський педагогічний коледж
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
(Протокол № 4 від 28 листопада 2016 року)*

© 4ВП «Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка», 2016

ЗМІСТ

Аліфьоров Є.О. Інклюзивна освіта в контексті реалій сьогодення	8
Аль-Хамадані Н.Д Організація інклюзивного середовища в дошкільному навчальному закладі	10
Антохіна Н.В., Ковальова Л.В. Використання методів сенсорної інтеграції в роботі з дітьми, що мають порушення зору в умовах ДНЗ.....	13
Бершанская С.Н., Миньковская И.В Мастер-класс для педагогов «Использование нетрадиционных методов и приемов коррекционной работы с детьми с особыми образовательными потребностями».....	18
Борисенко Л.Л. Модернізація освітньої галузі та спеціальна освіта в Україні.....	23
Борисенко Л.Л. Впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій в інклюзивну освіту	26
Брюховецька О.А. Особливості реабілітації дітей інклюзивного середовища	28
Букій Я.В. Здоров'язберігаючі освітні технології. як умова формування культури здоров'я школярів	
Буряк Ю.В. Здоров'я української нації та шляхи його покращення	33
Водолазська О.С., Сало І.А. Використання здоров'язбережувальних технологій в навчальному процесі та в позакласній роботі в умовах корекційно-реабілітаційного центру	35
Георгієва Н.М. Соціальна адаптація та інтеграція в суспільство дітей з особливостями психофізичного розвитку шляхом організації їх навчання у загальноосвітніх навчальних закладах за методом Монтесорі.....	39
Заплаткіна Н.В. Я – цікава людина, а не інопланетянин	42
Іващенко О.Л. Партнерство з міжнародним Фондом TERRE DES HOMMES щодо задоволення потреб дітей з особливими потребами	46
Ігнатуша А.Л. Підходи до організації інклюзивної освіти на сучасному етапі.....	47
Кнященко А.А. Использование снузлин-терапии для людей с аутизмом	51
Коган О.В. Підтримка педагога, який працює в інклюзивному просторі.....	54
Колодна Н.А., Муренець Л.С. Організація корекційно-реабілітаційного процесу в контексті навчально-виховної діяльності в умовах Рубіжанського навчально-реабілітаційного центру «Кришталік».....	56
Коптева Т.С. Использование терапии музыкой для детей, страдающих психическими расстройствами.....	59
Крамарева Д.В. Лечебное влияние терапии музыкой.....	61
Крилова М.О. Інклюзивне виховання та навчання на сучасному етапі розвитку освіти	63
Крошка С.А.	

Історико-теоретичний аналіз відношення суспільства до осіб з особливими потребами	66
Крошка С.А.	
Підготовка майбутніх фахівців Луганщини до роботи в інклюзивному середовищі (з досвіду роботи)	69
Кулікова Т.П.	
Методи сенсорного виховання дітей з порушеннями зору	74
Лагутєєва А.А.	
Плавання в комплексній реабілітації та соціалізації дітей з особливими потребами та відхиленнями у стані здоров'я	79
Літовка О.П., Чурілова В.Є.	
Проблеми осіб з особливими потребами	81
Ляшенко В.В.	
Особливості ставлення батьків до дітей з особливими потребами	84
Ляшенко К.І.	
Застосування сучасних ІКТ у роботі з дітьми з особливими потребами	88
Манукян О.А.	
Організація корекційно-розвивального процесу в контексті навчально-виховної діяльності в умовах НРЦ «Кришталік»	89
Мельникович В.О.	
Фізичний та психічний розвиток дітей дошкільного віку з важкими порушеннями зору	93
Міненко Г.М., Крошка С.А.	
Основні лікувальні властивості анімалотерапії	97
Осташева-Грибанова О.М.	
Емпатичне співпереживання – вроджена здатність мозку	100
Пивоварова Г.С.	
Проблема психологічної готовності вчителів до роботи з інклюзивними дітьми	103
Піменова К.Д.	
Інклюзивна освіта – сучасна модель навчання	105
Полулященко Т.Л.	
Соціальна інтеграція осіб з обмеженими можливостями в суспільство засобами фізкультурно-спортивної роботи	107
Полулященко Ю.М.	
Соціальна інтеграція осіб з обмеженими психофізичними можливостями як соціально-педагогічна проблема	111
Постоленко О.О.	
Виникнення та усунення заїкання у дітей дошкільного віку	115
Пристинська Т.М., Пристинський В.М.	
Значущість фізичного виховання у формуванні культури здоров'я учнівської молоді	118
Розувакіна О.В.	
Адаптація та інтеграція дитини з особливостями розвитку шляхом організації її навчання у загальноосвітньому навчальному закладі (з досвіду роботи)	120
Руда Т.О.	
Інклюзивна освіта – перспектива нова	121
Руденко О.Е.	
Оздоровчо-рекреативна та реабілітаційна функція танцювальної терапії	124
Сапрыкина Т.Г.	
Консультационная работа с родителями детей с трудностями в обучении	126
Севастьянова О.А.	
Шляхи подолання труднощів у дітей-ліворучок в процесі оволодіння грамотою	128
Сергєєва І.Ю.	
Методологічні основи дослідження проблеми інклюзивної освіти дітей дошкільного віку	130
Сергієнко Н.В.	

Трудове виховання дітей з особливими потребами	131
Сидоренко Н.М.	
Особливості сімейного виховання дітей з порушенням мовлення	133
Ситькова А.В.	
Реабилитационное плавание: значение, преимущества, методика проведения	139
Сліпецький В.П.	
Соціокультурна інтеграція студентів з обмеженими фізичними можливостями засобами фізичної культури і виховання	141
Соколенко О.І.	
Адаптивна фізична культура у соціальній інтеграції осіб із обмеженнями у стані здоров'я	143
Тетюра М.В.	
Деструктивні наслідки зневажливого ставлення однолітків до дітей з ООП, засоби протидії	147
Тищенко С.В.	
Адаптована кінезіологія для інклюзивного навчання в ДНЗ.....	149
Ткаченко Ю.О.	
Особливості розвитку творчої уяви у дітей з особливими освітніми потребами.....	150
Ткачук Н.О.	
Реабілітація дітей з особливими потребами як соціальна проблема	152
Утешева Т.К.	
Проблема визначення дитячої шизофренії.....	154
Хомич О.М.	
Особливості впровадження інклюзивної освіти на сучасному етапі розвитку	158
Хутренко М.В.	
Лікувальна фізична культура для дітей з ДЦП.....	159
Чугаснко О.В.	
Комплекс корекційно-розвиткових вправ для мозочкової стимуляції за допомогою балансируючої дошки (BALANCE BOARD) Белгау.....	163
Шевирьова Г.Г.	
Шляхи розвитку дітей з розладами аутичного спектра	166
Шевирьова І.Г.	
Культура здоров'я – залог успішної життєдіяльності людини	170
Шинкарьова О.Д., Шинкарьов С.І.	
Корекція постави учнів шкільного віку засобами оздоровчої фізичної культури	171
Шинкарьов С.І., Шинкарьова О.Д.	
Застосування сучасної системи оздоровчо-рекреативної і реабілітаційної фізичної культури	175
Шулік Д.В.	
Пріоритети та складності інклюзивної освіти.....	179
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	182
КОРИСНІ РЕСУРСИ	182
ПАЗЛ-ГЛОСАРІЙ.....	184
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	192

Висновки. Впровадження комунікативно орієнтованого фізичного виховання дає змогу поєднати тілесне і духовне, що завжди становило серцевину гуманістичного спортивного руху, вагомий внесок до якого робить вузівська фізична культура. Комунікативний аспект в організації і практиці фізичного виховання дозволяє досягти розуміння, що не всі фізичні вади і дефекти можливо усунути, але можливо навчитися з ними жити повноцінним життям. Саме це є результатом і критерієм ефективності соціокультурної інтеграції засобами фізичного виховання.

Література

1. Булич Э.Г. Физическое воспитание для ослабленных детей. – М.: Высшая школа. 1986. – с. 23 – 46.

2. Мальований А.В. Медико-біологічні та педагогічні аспекти структурно-функціональної організації управління фізичним станом студентів спецмедгруп// Наук.-практ. конф «Фізична культура, спорт і здоров'я». – Дніпропетровськ, 1999.

3. Левків В.І. Використання засобів української народної фізичної культури у фізичному вихованні дітей та молоді: Дис.канд.наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.02. – Львів, 1998. – 193с.

АДАПТИВНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У СОЦІАЛЬНІЙ ІНТЕГРАЦІЇ ОСІБ ІЗ ОБМЕЖЕННЯМИ У СТАНІ ЗДОРОВ'Я

Соколенко О.І.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

м. Старобільськ

Науково-дослідний інститут фізичного виховання і спорту

м. Кременна

Політичні, соціально-економічні, культурні та гуманістичні умови розвитку сучасного суспільства сприяють створенню рівних можливостей щодо реалізації індивідуальних здібностей та задоволення особистих потреб усіх громадян, зокрема осіб з обмеженнями у стані здоров'я.

Кожна держава відповідно до рівня свого розвитку, пріоритетів та можливостей формує власну соціальну та економічну політику щодо захисту прав та інтересів осіб з інвалідністю. Розвиток сучасного українського суспільства також характеризується посиленням уваги до проблем цієї категорії людей, особливо враховуючи той факт, що їх кількість постійно зростає внаслідок військових подій на Сході нашої держави.

Ухвалені нормативно-правові акти (Закони України: «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», 1991 р.; «Про реабілітацію інвалідів в Україні», 2005 р.; «Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю», 2009 р.; низка постанов Кабінету Міністрів України та указів Президента України). спрямовані на створення належних умов для медичного обслуговування, проживання, навчання, працевлаштування, пересування, самореалізації, матеріальної незалежності, відновлення соціального і правового статусу осіб з інвалідністю, що в результаті сприятиме їх всебічній інтеграції.

Одним із найбільш ефективних та доступних шляхів інтеграції в суспільство осіб з інвалідністю є адаптивна фізична культура (АФК).

Тому виникає потреба у розвитку адаптивної фізичної культури, тобто фізичної культури, адаптованої к особливостям людей, що мають порушення у розвитку й обмежені фізичні можливості. Для таких людей адаптивна фізична культура це могутній чинник соціальної інтеграції у суспільство.

Робота виконана згідно плану науково-дослідної роботи кафедри теорії і методики фізичного виховання Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Наукові дослідження, що проводяться у напрямі АФК, переважно присвячені історичним, організаційним та педагогічним аспектам становлення та розвитку АФК як навчальної дисципліни та галузі соціальної практики (Т. Бегідова, С. Євсєєв та ін.); базовим положенням адаптивного фізичного виховання (Т. Круцевич, Н. Москаленко, Р. Чудна та ін.); окремим питанням адаптивного спорту (Г. Бойко, Ж. Козіна, А. Передерій, Є. Приступа та ін.); шляхи реалізації соціально-гуманістичних засад адаптивної фізичної культури в Україні досліджувала І. Когут.

Проте поза межами наукових розробок залишаються проблема значення адаптивної фізичної культури у соціальній інтеграції людей з обмеженнями у стані здоров'я.

Проведення комплексних досліджень у цьому напрямі приведе до подальшого вдосконалення АФК, що позитивно позначиться на рівні соціально-культурного і морального розвитку суспільства в цілому.

Метою нашого дослідження є визначення ролі адаптивної фізичної культури в соціальній інтеграції людей з обмеженнями у стані здоров'я, виходячи з якої надамо коротку характеристику адаптивній фізичній культурі та означимо місце адаптивної фізичної культури в соціальній інтеграції людей з обмеженнями у стані здоров'я.

Людина з обмеженим станом здоров'я має функціональні ускладнення в результаті захворювання, відхилень або недоліків у розвитку, у стані здоров'я, зовнішності, у наслідок не пристосованості зовнішнього середовища до їх потреб, а також будь якого упередження суспільства з відношення до себе. Тому, сучасне населення планети повинно усвідомити наявність інвалідів й необхідність надання для них нормальних умов життя.

У числі найважливіших напрямків роботи з даною категорією населення є адаптивна фізична культура (АФК) і спорт. Із цим явищем сьогодні пов'язані численні очікування в розвитку системи комплексної реабілітації інвалідів і перспективи забезпечення умов для всебічного розвитку осіб з відхиленнями в стані здоров'я.

Багато фахівців поняття «соціальна інтеграція» розглядають як процес засвоєння індивідом знань, досвіду, норм, цінностей, взірців поведінки, властивих певному суспільству, соціальній групі та включення особистості до системи соціальних зв'язків і відносин, необхідних для її становлення і життєдіяльності в суспільстві. Метою соціальної інтеграції є створення «суспільства для всіх», в якому кожен індивідуум зі своїми правами та обов'язками відіграє активну роль. Соціальна інтеграція є одночасно не тільки метою, а й засобом соціального розвитку суспільства.

На думку науковців – соціальна інтеграція осіб з обмеженнями у стані здоров'я – це складний процес, що потребує розробки методології і методики соціально-орієнтованої моделі роботи із зазначеним контингентом. Специфіка такого підходу викликає необхідність суттєвих змін у ставленні до осіб з інвалідністю, які потребують не тільки матеріальної, гуманітарної підтримки, заходів медичної, професійної, соціально-побутової реабілітації, а й належних умов для актуалізації своїх здібностей, розвитку особистих якостей і потреб у соціальному, фізичному, моральному і духовному самовдосконаленні [3, 8]. . Егорова Т. В. Социальная интеграция детей с ограниченными возможностями: учеб. пособие / Т. В. Егорова – Балашов: Изд-во «Николаев», 2002. – 80 с.

Специальная педагогика / под ред. Н. М. Назаровой. – М.: Изд. центр «Академия», 2000. – 520 с.

Сутність поняття «соціальна інтеграція» полягає у створенні таких умов для саморозвитку людини, в результаті яких виробляється активна життєва позиція особистості. Цілісний, системний підхід дозволяє сформулювати багаторівневу структуру проблем соціальної інтеграції осіб з особливими потребами.

Одним із найбільш ефективних шляхів досягнення соціальної інтеграції, на думку багатьох фахівців [7, 9], є заняття фізичною культурою та спортом.

7. Историчні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів: навч. посіб. для студ. Вищих навч. закл. фіз. виховання і спорту / [С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – К.: Асконіт, 2011. – 250 с.

9. Теория и организация адаптивной физической культуры: учебник. Т. 1: Введение в специальность. История организация и общая характеристика адаптивной физической культуры / под общ. ред. проф. С. П. Евсеева. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Сов. спорт, 2005. – Т. 1. – 296 с.

Треба зазначити, що велике значення у соціалізації інвалідів відіграє саме адаптивна фізична культура. Адаптивна фізична культура це соціальний феномен, мета якого полягає у налагодженні й закріпленні соціальних зв'язків людини, яка раніше мала обмежений доступ або зовсім не була включена у соціальний процес, залучення її до повноцінного життя, що наповнене новим змістом, емоціями, почуттями.

Адаптивна фізична культура – органічна частина загальної культури особистості й суспільства, сукупність матеріальних і духовних цінностей, які створюються і використовуються суспільством для соціалізації людей з особливими потребами.

Тобто, адаптивна фізична культура – це скоріше, не метод лікування, а спосіб переключення уваги інвалідів із хвороби на спілкування, активний відпочинок і розвагу.

Сучасна структура адаптивної фізичної культури за Т. Бегідовою [2] складається з: адаптивного фізичного виховання, що призначене для формування базових основ фізичної освіти; адаптивної рухової рекреації – для оздоровчого дозвілля, активного відпочинку, ігор, спілкування; адаптивного спорту – для вдосконалення і реалізації фізичних, психічних, емоційно-вольових здібностей; фізичної реабілітації – для лікування, відновлення і компенсації втрачених можливостей; креативних (художньо-музикальні) тілесноорієнтованих практик АФК – спрямованих на самовираження і оздоровлення своєї сутності через рухи, танці, музику, образ, інші засоби мистецтва і екстремальних видів рухової діяльності – спрямованих на подолання комплексів неповноцінності, задоволення потреб у стресі, профілактика депресії.

Всі ці види АФК тісно пов'язані між собою і виконують свої завдання на шляху навчально-відновлювальної роботи з особами, що мають вади в розвитку.

Л. Шапкова розглядає адаптивну фізичну культуру як частину загальної культури, підсистему фізичної культури, однією із сфер соціальної діяльності, що спрямована на задоволення потреб особистості з обмеженими можливостями у руховій активності, в становленні, збереженні й підтримці здоров'я, особистісного розвитку, самореалізації фізичних і духовних сил, з метою покращення якості життя, соціалізації й інтеграції у суспільство [3].

Адаптивна фізична культура, на думку С. Євсеева, являю собою ширше поняття у порівнянні з лікувальною фізичною культурою й фізичним вихованням дітей, які мають відхилення у стані здоров'я. Вона включає в себе, крім названих спрямувань, адаптивний спорт, адаптивну рухову рекреацію, адаптивне фізичне виховання учнів і студентів спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів. Також виділяють креативні (художньо-музикальні) й екстремальні види адаптивної рухової діяльності [4].

У роботах вище означеного автора, розглядаються характеристики адаптивної фізичної культури з точки зору: взаємодії світосприймального, інтелектуального і тілесно-фізичного компонентів; як діяльності (та її значущих результатів) результатом якої є готовність людини з відхиленнями у стані здоров'я, включаючи інвалідів, до життєдіяльності.

Адаптивна фізична культура, на його думку це система вдосконалення й гармонізації усіх сторін та властивостей людини з відхиленнями у стані здоров'я (фізичних, інтелектуальних, емоційно-вольових, естетичних, етичних й ін.) за допомогою фізичних вправ, природничо-середовищних і гігієнічних чинників; як специфічний процес, результатом якого є оптимізація стану та розвитку людини у процесі комплексної реабілітації й соціальної інтеграції.

Завдання адаптивної фізичної культури саме й полягають у максимальному відволіканні від своїх хвороб й проблем у процесі змагальної або рекреаційної діяльності людей з обмеженням у здоров'ї, що передбачає спілкування, розваги, активний відпочинок та інші форми нормального життя.

У людей з відхиленнями у стані здоров'я, адаптивна фізична культура формує:

– усвідомлене ставлення до своїх сил у порівнянні з силами середньостатистичної здорової людини; здатність до подолання не лише фізичних але й психічних бар'єрів, що перешкоджають повноцінному життю;

– компенсаторні навички, тобто дозволяють використовувати функції різних систем і органів замість тих, що відсутні;

– здатність до подолання необхідних для повноцінного функціонування у суспільстві фізичних навантажень;

– потребу бути здоровим, як це може бути, та вести здоровий спосіб життя;

– осмислення необхідності особистісного вкладу у життя суспільства; бажання облагороджувати свої особистісні якості;

– збільшувати свою розумову та фізичну працездатність.

Одним із компонентів, або видом адаптивної фізичної культури є адаптивний спорт, що задовольняє потреби особистості у самоактуалізації, у максимально можливій самореалізації своїх здібностей, співставлення їх із здібностями інших людей, потреби у комунікативній діяльності й у соціалізації. При багатьох захворюваннях й видах інвалідності адаптивний спорт є, практично, однією можливістю задоволення одної з головних потреб людини – це потреба в само актуалізації та соціалізації.

Головним завданням адаптивного спорту є – формування спортивної культури інваліда, залучення його до суспільно-історичного досвіду у даній сфері, засвоєння мобілізаційних, технологічних, інтелектуальних та інших цінностей фізичної культури.

Таким чином, соціальна інтеграція осіб із обмеженнями у стані здоров'я засобами адаптивної фізичної культури забезпечує не лише зміцнення здоров'я, розвиток комунікативних здібностей, а й формування мотивів і розуміння корисності виконання фізичних вправ. Формування у осіб із обмеженнями у стані здоров'я необхідності у регулярних заняттях фізичною культурою та спортом сприятиме підвищенню їхнього рівня соціальної інтеграції та позитивно вплине на соціально-культурний і моральний розвиток суспільства в цілому. Подальшого розвитку потребує вивчення проблеми соціально-трудова адаптації та інтеграції інвалідів у суспільство.

Література

1. Бегидова, Т. П. Правовые аспекты адаптивной физической культуры / Т. П. Бегидова, М. В. Бегидов // Актуальные аспекты развития физической культуры и спорта инвалидов: Матер. заседания Совета по делам инвалидов при Председателе Совета Федерации Федерального Собрания РФ; М., 22 апреля 2008 г. – М., 2008. – С. 82 – 86.

2. Евсеев С. П. Адаптивная физическая культура : учеб пособие / С. П. Евсеев, Л. В. Шапкова. – М. : Советский спорт, 2000. – 240 с.

3. Егорова Т. В. Социальная интеграция детей с ограниченными возможностями: учеб. пособие / Т. В. Егорова – Балашов : Изд-во «Николаев», 2002. – 80 с.

4. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів: навч. посіб. для студ. Вищих навч. закл. фіз. виховання і спорту / [С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – К. : Асконіт, 2011. – 250 с.

5. Специальная педагогика / под ред. Н. М. Назаровой. – М.: Изд. центр «Академия», 2000. – 520 с.

6. Теория и организация адаптивной физической культуры: учебник. Т. 1: Введение в специальность. История организация и общая характеристика адаптивной физической культуры / под общ. ред. проф. С. П. Евсеева. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Сов. спорт, 2005. – Т. 1. – 296 с.

Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного навчального закладу

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

(мовою оригіналу)

Редакційна колегія:

Мінєнко Г.М. – директор ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Ігнатуша А.Л. – завідувач навчально-виробничої практики ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Крошка С.А. – голова циклової комісії фізичного виховання, викладач дисциплін фізкультурного циклу ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Сергєєва І.Ю. – методист ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»

Відповідальна за випуск – Сергєєва І.Ю.
Макет – Крошка С.А.

Здано на виробництво 08.12.2016. Підписано до друку 30.11.2016. Формат 60X84/16
Папір офісний. Друк офсетний Гарнітура Times New Roman
Ум.друк.акр. 3,72 Наклад 3 прим. Зам. № 04/05

Виготовлювач: ФОП Пронькіна К.В.
93110. м.Лисичанськ, вул. Гуценка, 14
Тел.(066) 332 10 55